

Verbruik en mogelijk misbruik van opioïden in België

Apr. Hans Willems, apotheker-inspecteur DGEC
Mevr. Elien De Mooter, wetenschappelijk attaché DGEC

24/03/18, symposium 'Professionalisme en expertise', Campus Groenenborger Antwerpen

-
-
1. Inleiding
  2. Opioiden (5): verbruik nationaal
  3. Medical shopping
  4. Indirecte kosten
  5. Basisprincipes behandeling chronische pijn
  6. Besluit

1. INLEIDING

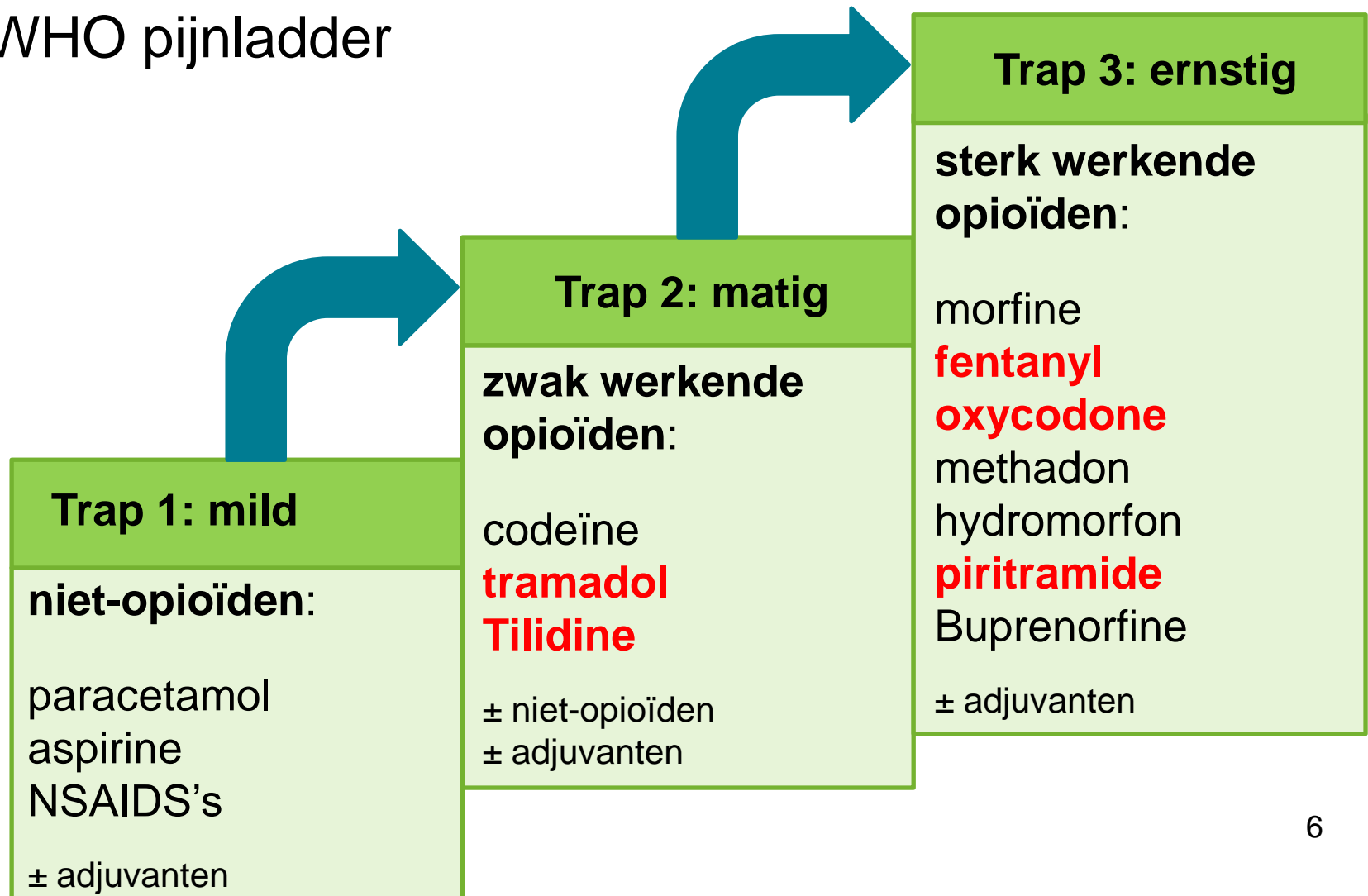
- ✦ Analyse op basis van tarifieringsdata afkomstig alle (± 5.000) apotheken open voor publiek in België
  - ✦ geen steekproef !

✦ DGEC: de 5 onderzochte opioïden

ATC code	Stofnaam	Merksnaam
N02A -X-02/J-13	Tramadol (+ combi)	Tradona ® , Contrama ® , Dolzam ® , Tramium ® , Zaldiar ® , Algotra ® , generieken
N02A -A-05/55	Oxycodone (+ combi)	Oxynorm ® , Oxycontin ® , Targinact ® , generieken
N02A -X-01	Tilidine	Valtran ® , Tinalox ®
N02A -B-03	Fentanyl	Durogesic ® , Matrifen ® , generieken
N02A -C-03	Piritramide	Dipidolor ®

★ WHO pijnladder

✦ ATC → DDD: Defined Daily Dose (Definitie WHO)

“The DDD is the assumed average maintenance dose per day for a drug used for its main indication in adults (70kg)”

Stofnaam	DDD	Toediening
tramadol	300 mg	Oraal/Parenteraal
tramadol (+para)	150 mg	Oraal
oxycodone	75 mg	Oraal
tilidine	200 mg	Oraal
fentanyl	1,2 mg	Transdermaal
piritramide	45 mg	Parenteraal

2. Verbruik nationaal opioïden (5)

2.1 Evolutie verbruik 5 opioïden: 2006-2017

2.2 Hoog en chronisch verbruik

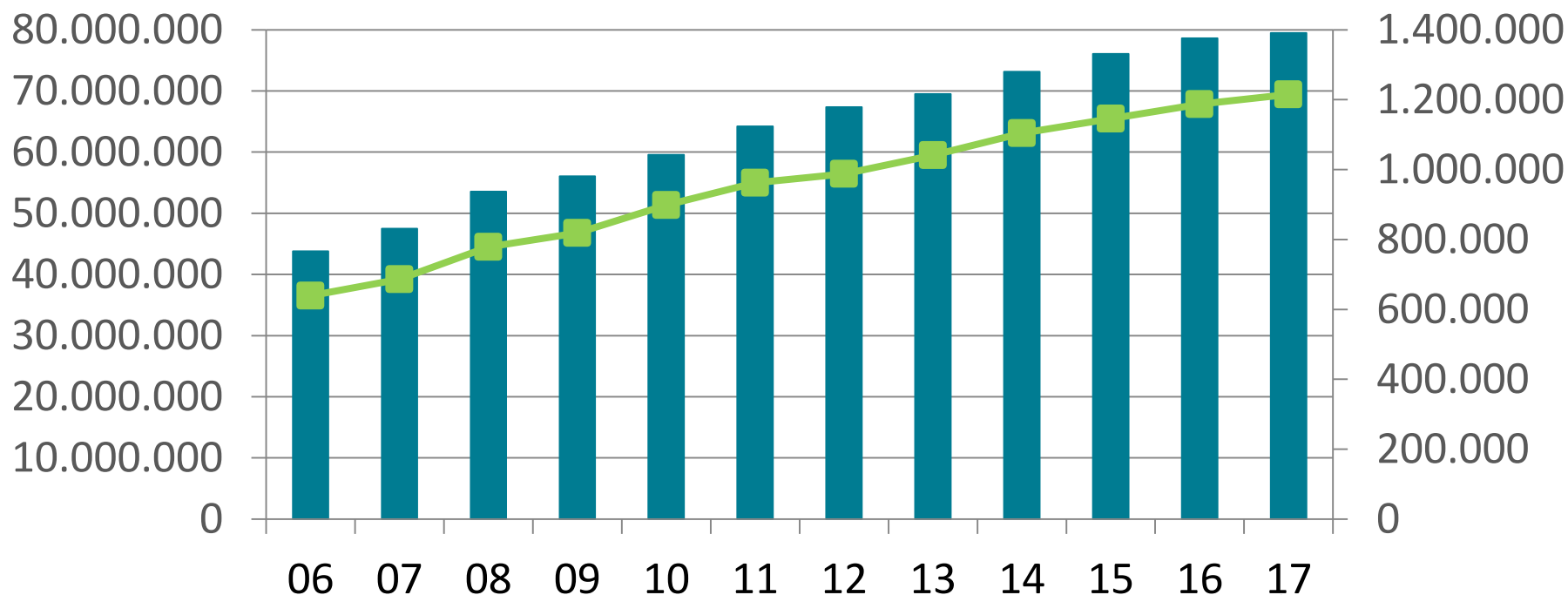
2.3 Verhouding MR / IR bij chronische behandeling

2.1 Evolutie verbruik 2006-2017

■ aantal
verzekerden

■ aantal DDD

5 OPIOIDEN

DDD: 43.771.008
Verz.: 638.939
 ZIV: 44.355.594 €

DDD: 79.467.786
Verz.: 1.215.399
 ZIV: 56.121.485 €

★ DALING

- ✧ tilidine/naloxone (DDD en verzekerden)
- ✧ piritramide (verzekerden)

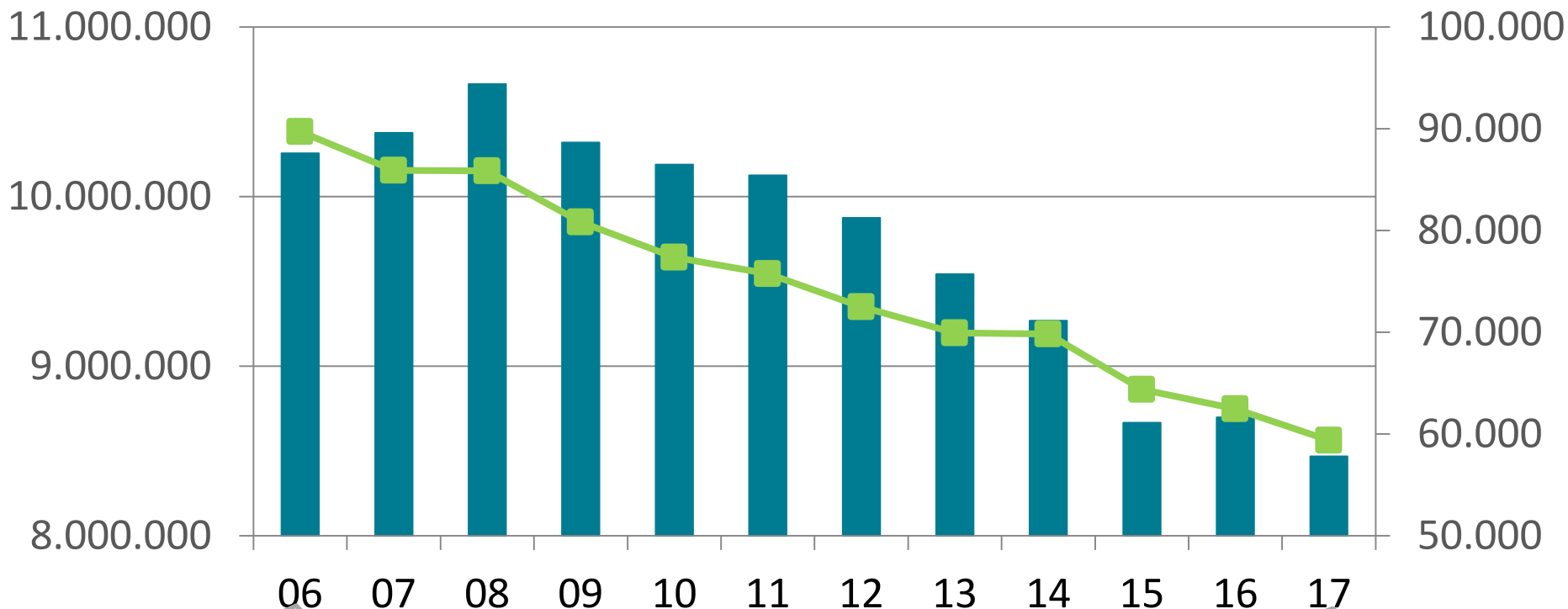
★ STIJGING (DDD en verzekerden)

- ✧ oxycodone
- ✧ fentanyl (lichte daling in 2017)
- ✧ tramadol + tramadol/paracetamol

TILIDINE/NALOXONE N02AX01

■ aantal
verzekerden

■ aantal DDD

DDD: 10.255.735
Verz.: 89.723
 ZIV: 7.176.030 €

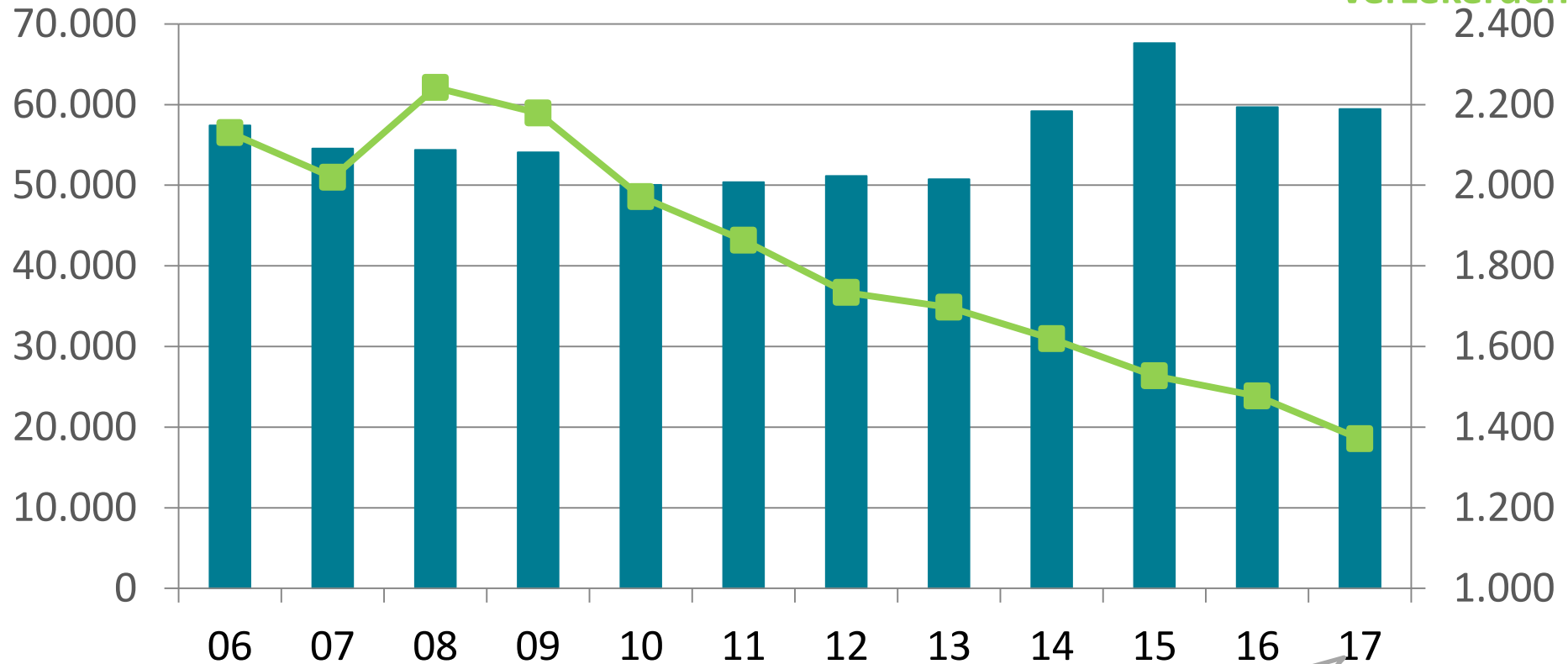
DDD: 8.468.115
Verz.: 59.390
 ZIV: 4.803.692 €

2.1 Evolutie verbruik 2006-2017

PIRITRAMIDE N02AC03

■ aantal
verzekerden

■ aantal DDD

DDD: 57.427
Verz.: 2.130
ZIV: 77.459 €

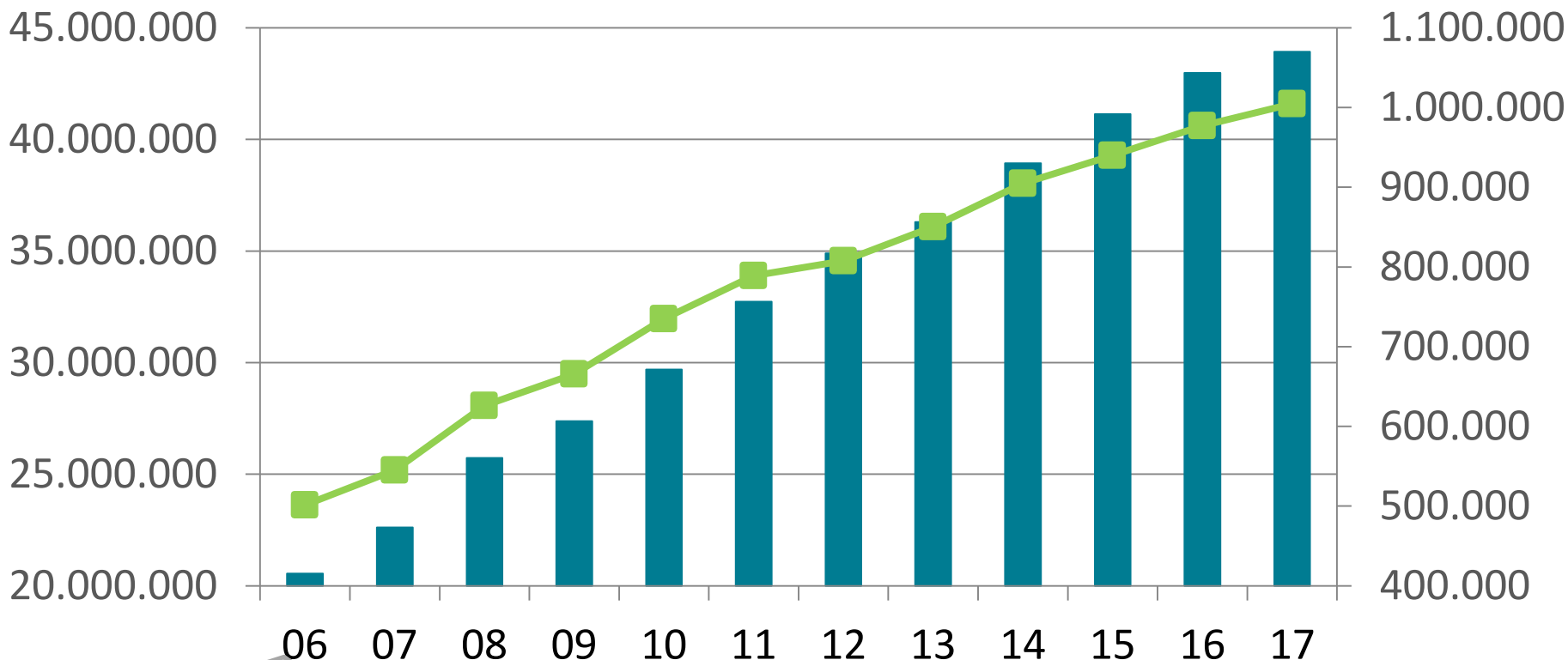
DDD: 59.436
Verz.: 1.371
ZIV: 166.342 €

2.1 Evolutie verbruik 2006-2017

TRAMADOL/COMBI N02AX02/J13

■ aantal DDD

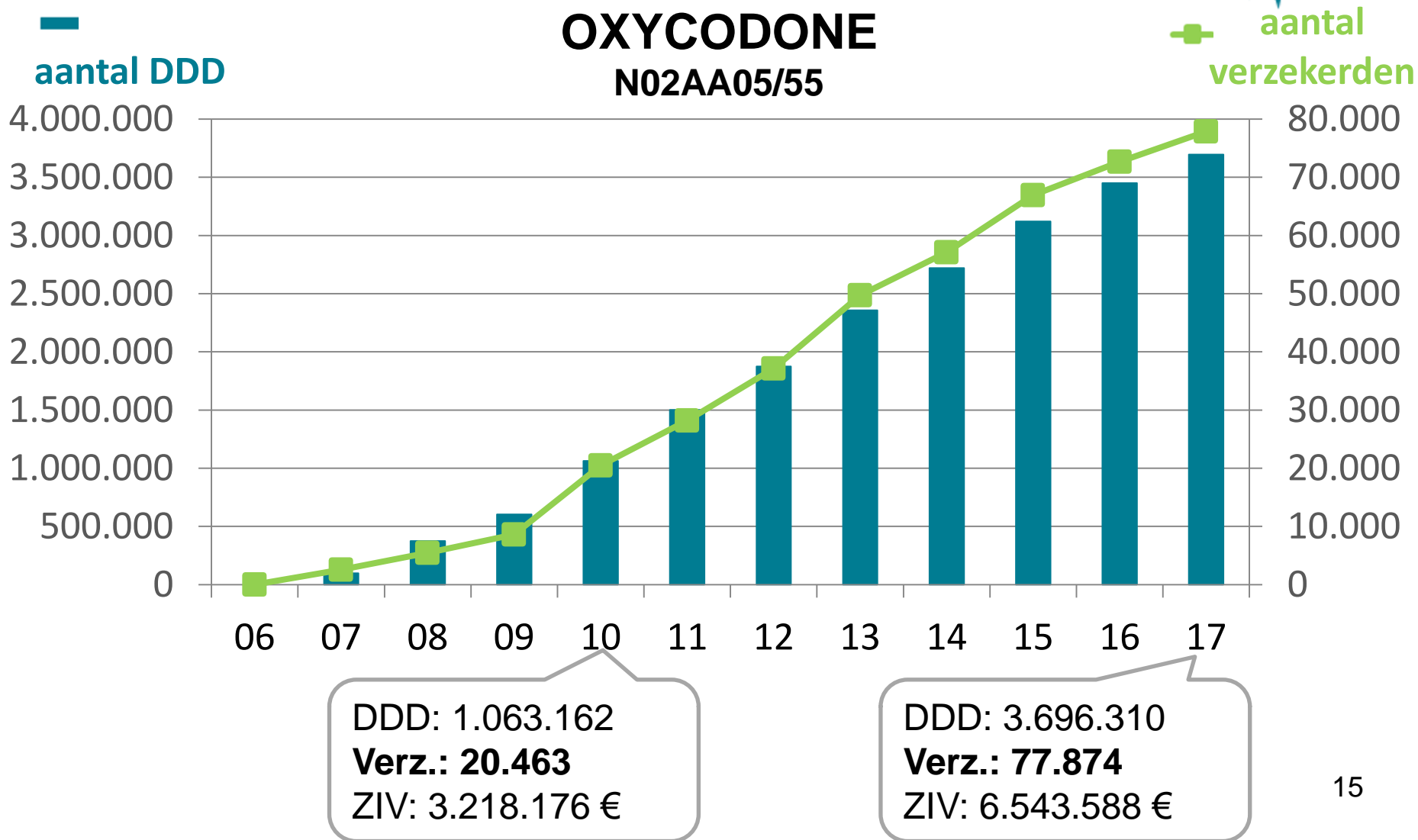
■ aantal verzekerden

DDD: 20.550.181
Verz.: 501.433
 ZIV: 18.857.466 €

DDD: 43.930.499
Verz.: 1.004.667
 ZIV: 26.527.740 €

2.1 Evolutie verbruik 2006-2017

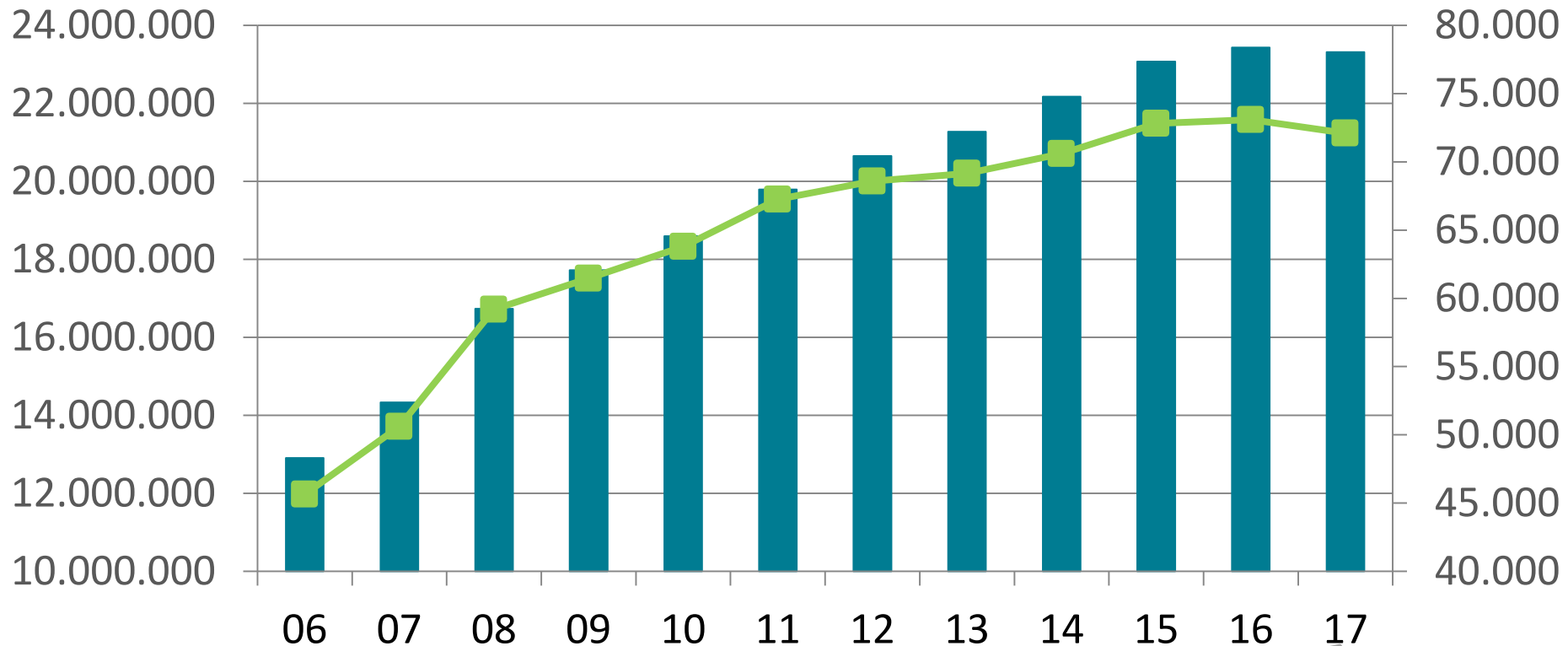

2.1 Evolutie verbruik 2006-2017

FENTANYL (DDD getarifeerd) N02AB03

■ aantal verzekerden

■ aantal DDD

DDD: 12.907.665
Verz.: 45.653
ZIV: 18.244.638 €

DDD: 23.313.426
Verz.: 72.097
ZIV: 18.080.124 €

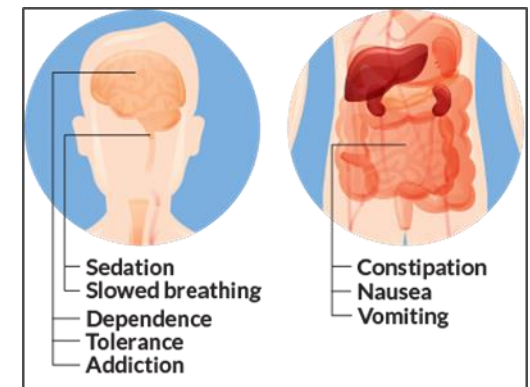
✦ 1.215.399 verzekerden in 2017:

	# verzekerden
tramadol	1.004.667
fentanyl	72.097
tilidine	59.390
oxycodone	77.874
piritramide	1.371

✦ Doel studie DGEC:

Analyse van HOOG én CHRONISCH verbruik opioïden

- ✦ bijwerkingen: gewenning, afhankelijkheid
- ✦ hyperalgesie

★ Indeling grote verbruikers:

✧ > 365 DDD op **jaar**basis (2017)

➤ theoretisch: gem. 1 DDD / dag

✧ > 730 DDD op **jaar**basis (2017)

➤ theoretisch: gem. 2 DDD / dag

★ Verbruik >365 DDD (2017)

	# verz.	% verz.	% DDD
tramadol	14.638	1,5 %	19 %
oxycodone	2.160	2,8 %	46 %
tilidine	6.659	11,2 %	63 %
fentanyl(*)	7.139	9,9 %	49 %
piritramide	39	2,8 %	55 %
totaal	30.525	2,5 %	34 %

★ Verbruik >730 DDD (2017)

	# verz.	% verz.	% DDD
tramadol	2.111	0,2 %	6 %
oxycodone	737	0,9 %	27 %
tilidine	2.537	4,3 %	38 %
fentanyl(*)	1.868	2,6 %	22 %
piritramide	13	0,9 %	30 %
Totaal	7.266	0,6 %	15 %

2.2 Hoog en chronisch verbruik (2017)

# verzekerden	2010	2017	% stijging
Totaal (5 opioïden)	898.367 →	1.215.399	35 %

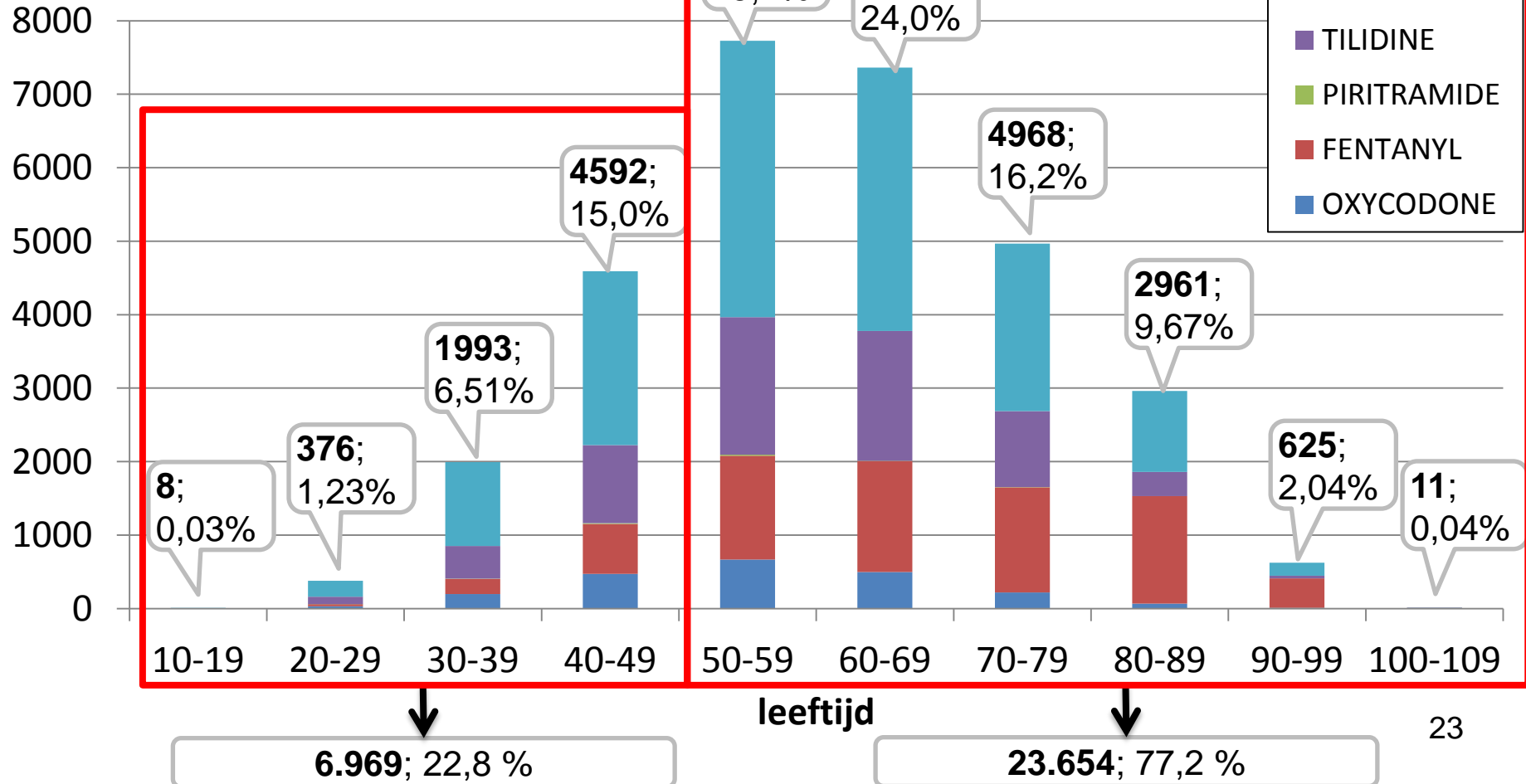
✧ ook hoog chronisch verbruik opioïden stijgt

# verzekerden	2010	2017	% stijging
Verbruik > 365 DDD	23.750 →	30.525	29 %
Verbruik > 730 DDD	5.956 →	7.266	22 %

2.2 Hoog en chronisch verbruik (2017)

★ LEEFTIJD verbruikers >365 DDD (30.635; 2017)

verzekerden

✦ Indien opioïden bij chronisch pijn behandeling:

✦ onderhoudsdosis

- steeds Modified Release preparaten (=verlengde afgifte)

✦ doorbraakpijnen

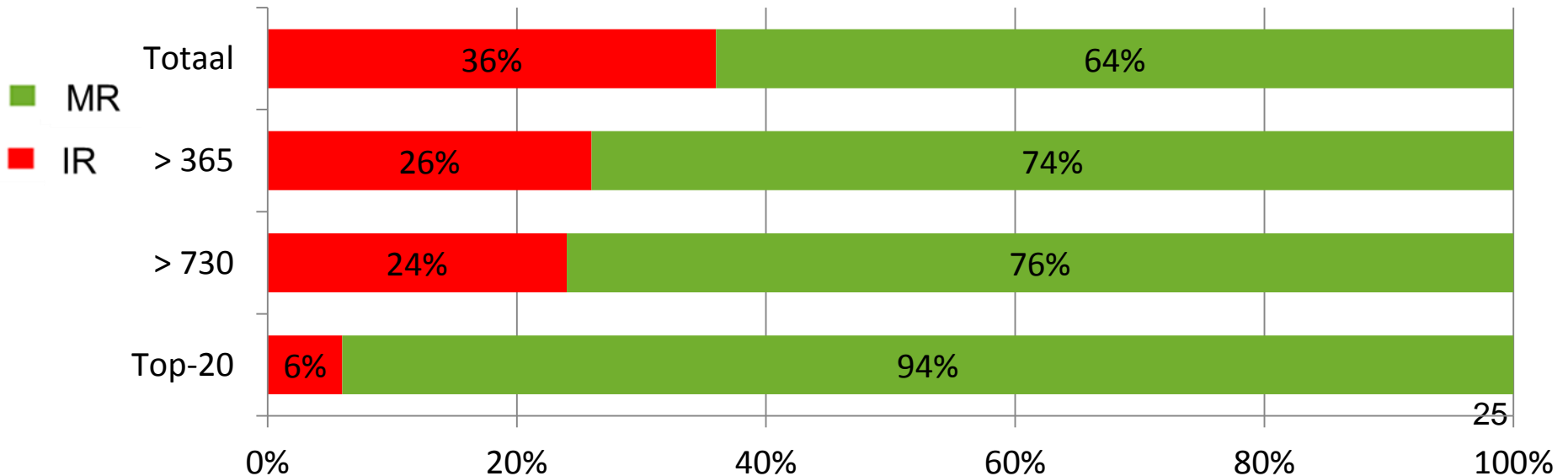
- Immediate Release preparaten (= directe afgifte)
- max 15 % van totaal # DDD per dag

✦ Oxycodone

- ✦ IR: orodispergeerbare tablet (Oxynorm instant®)
- ✦ MR: enkel beschikbaar in tablet

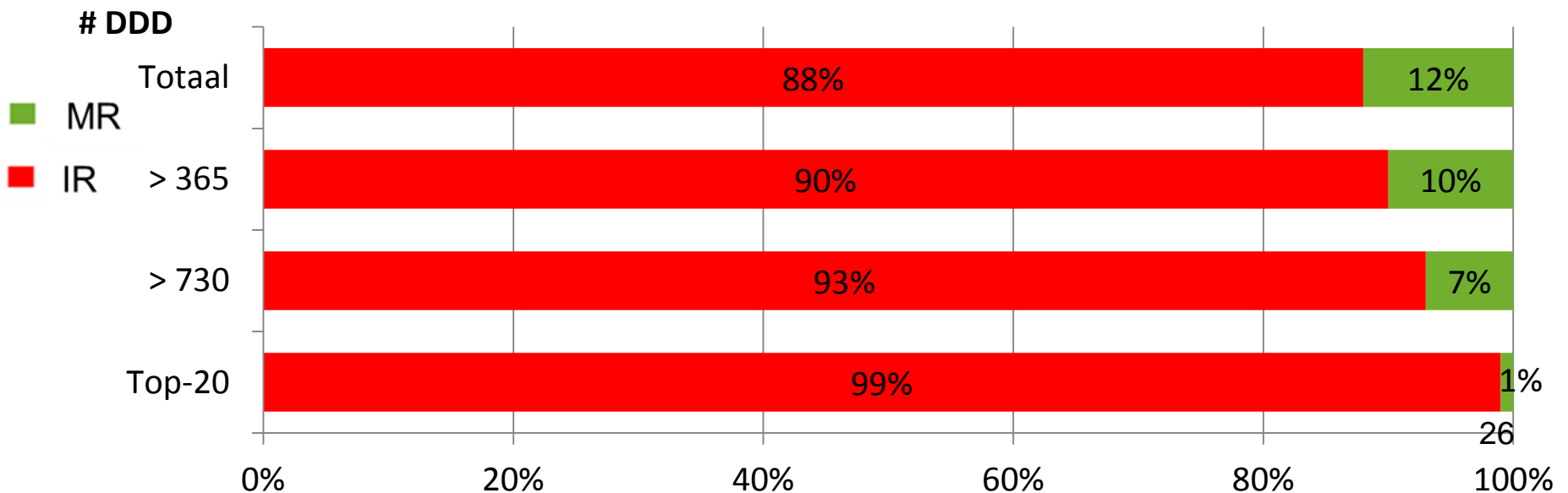
DDD

★ Tilidine/Naloxone

✧ IR: druppels (Valtran® en Tinalox® druppels)

✧ MR: elke beschikbaar tablet-vorm

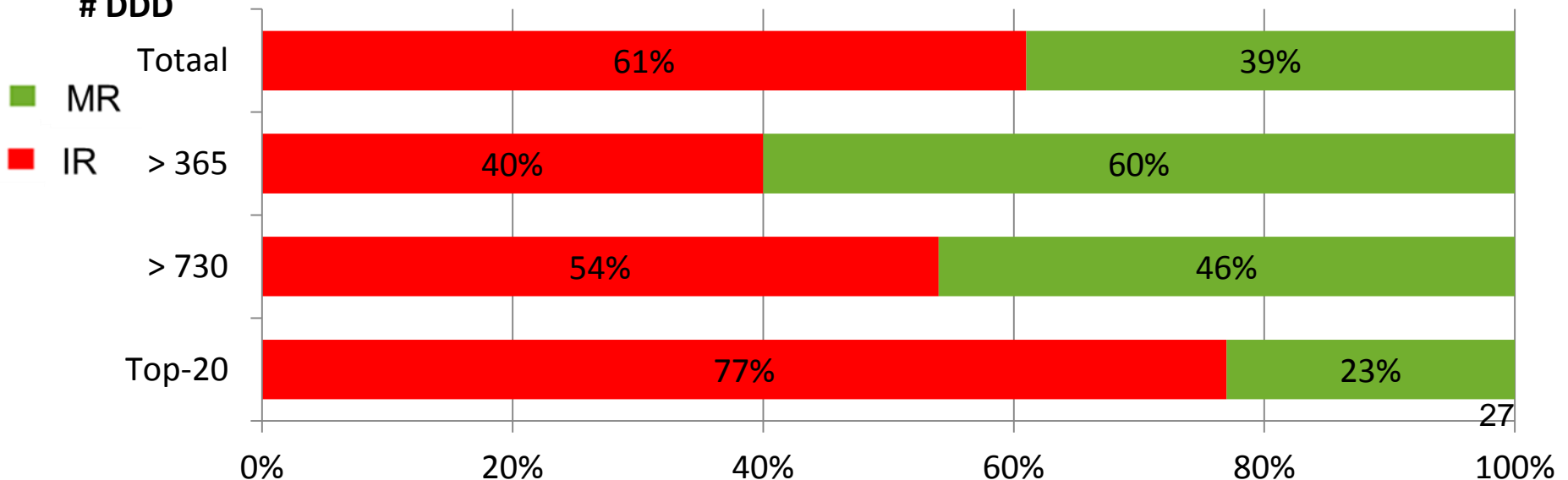
★ Tramadol: mono + combi met paracetamol

✧ IR:

- alle combinatiepreparaten (tablet-vorm, vb. Zaldiar®)
- druppels, bruistabletten, ampullen
- tabletten 50 mg (behalve Tradonal retard® 50mg en Contramal retard® 50mg)

✧ MR: tabletten met verlengde afgifte en zetpillen

DDD

2.4 Topverbruikers: Top 20 van 5 opioïden

2.5 Impact DGEC

- ✦ TOP 20 verbruikers (anoniem) per opioïde
  - ✦ geboortejaar
  - ✦ verbruik 2016 (DDD, ZIV)
  - ✦ indicator medical shopping
    - aantal voorschrijvers + aandeel grootste voorschrijver (> 70 %)
    - aantal apotheken
  - ✦ historiek verbruik opioïde (DDD) verzekerde (2008)

Fentanyl (N02AB03): GETARIFEERDE HOEVEELHEID !

	Geb.	2016 (fentanyl)					Evolutie getarifeerde DDD fentanyl									
		Getarifeerde DDD	kost aan ZIV	# Arts	1 arts: > 70 % vs	# Apo	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
1	1961	33.180	21.663 €	4	✓	1	30.520	33.180	30.660	31.780	23.940	18.060	18.340	15.680	10.395	6.650
2	1971	29.190	17.395 €	6	✓	130	140	29.190	27.458	23.293	13.248	420				
3	1979	20.650	13.837 €	5	✓	2	20.370	20.650	18.445	12.145	7.000	8.691	7.315	2.800	3.359	2.258
4	1974	19.530	13.293 €	1	✓	1	10.500	19.530	14.070	11.900	9.905	8.190	5.285	3.500	3.693	4.025
5	1973	16.800	10.817 €	5		5	3.360	16.800	10.850	9.275	770					
6	1969	16.048	12.092 €	4	✓	10	16.905	16.048	15.313	9.008	10.028	3.220	7.665	4.760	6.300	
7	1958	15.680	9.584 €	6		11	12.880	15.680	11.830	7.140	5.880	5.110	10.780	10.920	7.980	7.140
8	1980	15.632	9.942 €	8		17	20.440	15.632	3.220							
9	1955	15.435	9.314 €	5	✓	4	15.365	15.435	18.305	14.105	17.500	19.145	14.735	16.870	16.660	16.170
10	1959	15.120	9.498 €	3		2	15.820	15.120	15.120	15.400	12.880	11.340	9.472	4.445	3.780	3.220
11	1967	14.700	8.778 €	1	✓	7	17.872	14.700	10.675	8.960	6.405	5.740	3.010	158		350
12	1969	14.630	9.184 €	4	✓	6	17.080	14.630	13.580	14.350	11.148	10.476	4.200	4.200	3.378	2.643
13	1957	13.580	8.320 €	6		20	8.772	13.580	9.800	2.800	1.540	184				
14	1980	13.510	8.042 €	5	✓	51		13.510	29.549	22.199	13.073	683				
15	1957	13.068	7.946 €	4		10	3.150	13.068	12.040	14.700	13.055	9.240	11.760	13.300	14.560	18.550
16	1988	12.861	6.049 €	1	✓	4	17.025	12.861	11.437	10.623	3.547					
17	1962	12.600	8.036 €	2	✓	1	12.600	12.600	13.650	11.550	11.550	10.220	9.590	8.820	11.638	13.213
18	1976	12.320	7.861 €	2	✓	2	10.220	12.320	12.460	13.160	11.760	11.690	11.130	10.150	9.205	6.930
19	1968	12.110	7.246 €	9		8	6.930	12.110	15.750	16.870	15.925	8.470	1.085			
20	1974	11.705	6.550 €	3	✓	2	16.762	11.705	6.294	2.672	185					

TILIDINE (N02AX01)

	Geb.	2016 (tilidine)					Evolutie getarifeerde DDD tilidine									
		Getarifeerde DDD	kost aan ZIV	# Arts	1 arts: > 70 % vs	# Apo	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
1	1964	8.941	5.299 €	2	✓	1	7.799	8.941	8.096	7.204	5.633	3.384	851	685	519	396
2	1989	7.951	4.104 €	1	✓	5	7.370	7.952	6.363	8.038	4.927	1.868	443	131		
3	1958	7.930	4.590 €	4		6	7.889	7.931	7.474	8.041	6.569	5.751	3.142	1.768	291	21
4	1979	7.723	4.300 €	3	✓	13	6.374	7.723	4.574	1.747	111					
5	1959	7.121	4.306 €	4		8	6.519	7.121	6.564	6.933	6.553	6.275	4.636	3.415	3.009	3.342
6	1951	6.650	3.566 €	1	✓	9	2.325	6.651	7.723	7.231	6.705	6.415	6.581	7.515	7.252	6.982
7	1980	6.254	3.591 €	13		27	6.035	6.254	2.759	450	194	166	62	83	42	
8	1969	5.917	3.452 €	1	✓	20	6.042	5.917	6.013	6.071	6.046	7.764	7.328	5.941	3.128	111
9	1956	5.771	3.411 €	2		3	6.208	5.772	5.315	5.529	5.467	5.481	5.522	6.228	6.539	4.650
10	1957	5.584	3.244 €	1	✓	6	3.405	5.585	5.439	5.394	5.481	5.626	5.335	7.598	7.141	5.128
11	1966	5.363	3.250 €	1	✓	20	747	5.363	4.958	5.481	6.712	5.896	5.813	5.294	4.692	3.519
12	1963	5.294	3.211 €	8		19	4.256	5.294	5.854	4.941	3.903	4.069	4.069	3.841	4.674	3.868
13	1971	5.238	3.053 €	5		25	3.758	5.239	3.675							
14	1957	5.211	3.299 €	1	✓	2	3.841	5.211	3.664	2.542	2.152	1.848	934	505	83	
15	1975	4.695	2.785 €	11		16	6.388	4.696	4.007	4.056	3.488	1.571	1.021	415	7	
16	1964	4.671	2.404 €	1	✓	1	4.194	4.671	4.491	5.238	4.110	3.052	3.239	3.612	3.965	3.384
17	1976	4.629	2.872 €	2	✓	3	4.298	4.630	4.256	4.270	6.359	7.640	3.806	1.356	1.536	893
18	1968	4.567	2.349 €	2	✓	4	3.218	4.567	4.256	4.401	3.446	2.533	2.201	1.868	1.391	519
19	1976	4.380	2.402 €	3	✓	27	4.920	4.381	3.942	3.944	934	377				
20	1964	4.380	2.263 €	2	✓	8	3.758	4.381	2.547	1.868	941	1.806	2.657	3.342	2.969	2.429

PIRITRAMIDE (N02AC03)

	Geb.	2016 (piritramide)					Evolutie getarifeerde DDD piritramide									
		Getarifeerde DDD	kost aan ZIV	# Arts	1 arts: > 70 % vs	# Apo	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
1	1979	2.464	6.952 €	2	✓	17		2.464	4.302	3.384	2.053	329				
2	1960	2.036	5.752 €	2	✓	1	696	2.036	2.078	1.833	1.189	949	453	291	420	498
3	1967	1.642	4.847 €	2		1	836	1.642	2.129	2.496	2.133	1.738	1.451	1.487	1.227	1.018
4	1957	1.396	3.903 €	11		21	1.609	1.396	1.536	1.240	702	444	447	107	149	138
5	1993	1.251	3.361 €	1	✓	6	2.178	1.251	136	49						
6	1959	911	2.448 €	1	✓	12	980	911	738	242	387	289	240	96	171	238
7	1976	871	2.340 €	1	✓	19	2.280	871	2							
8	1947	860	2.310 €	1	✓	5	1.016	860	538							2
9	1970	804	2.352 €	1	✓	2	1.069	804	1.591	151						
10	1966	793	2.131 €	3	✓	6	136	793	780	762	693	782	816	731	558	207
11	1982	740	2.171 €	7	✓	2	500	740	2							
12	1952	731	1.964 €	2	✓	3		731	1.727	1.011						
13	1962	731	1.964 €	3	✓	8	1.240	731	624	1.929	1.038	1.020	651	649	727	678
14	1982	716	1.922 €	1	✓	1	822	716	311	209						
15	1950	693	2.044 €	6		5	618	693	636	600	813	747	607	216	209	9
16	1963	667	1.962 €	1	✓	1	480	667	202	302	184	482	1.102	564	358	
17	1978	662	1.779 €	1	✓	5	478	662	364	20						
18	1972	649	1.834 €	1	✓	2	404	649	600	598	556	411	313	282	227	191
19	1959	636	1.707 €	1	✓	1	831	636	49							
20	1958	576	1.680 €	2	✓	9	582	576	538	584	669	716	749	696	593	542

TRAMADOL (N02AX02/J13)

Rang	Geb.	2016 (tramadol)							Evolutie getarifeerde DDD tramadol							
		Getarifeerde DDD	kost aan ZIV	# Arts	1 arts: > 70 % vs	# Apo	% AX02 mono	% AX52 combi	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
1	1985	6.502	3.068 €	3	✓	5	59 %	41 %	2.691	6.502	6.448	1.565	1.845	1.888	1.905	1.105
2	1961	5.460	4.574 €	80		97	0 %	100 %	7.340	5.460	3.445	650			15	355
3	1969	5.120	2.344 €	1	✓	6	100 %	0 %	4.360	5.120	5.480	3.843	3.871	2.750	1.073	910
4	1972	4.952	2.230 €	32		12	100 %	0 %	1.887	4.952	2.492	15			60	
5	1964	4.908	3.760 €	8		10	100 %	0 %	4.960	4.908	4.798	4.453	3.200	2.860	1.667	1.128
6	1957	4.737	2.946 €	2		3	100 %	0 %	4.783	4.737	4.458	3.730	4.693	4.618	5.020	5.337
7	1971	4.445	1.763 €	9		10	0 %	100 %	4.415	4.445	975	1.323	3.200	3.975	1.870	985
8	1972	4.417	3.422 €	2	✓	67	100 %	0 %	3.143	4.417	3.210	1.717	420	3.300	2.905	250
9	1970	4.410	2.497 €	1	✓	33	0 %	100 %	555	4.410	4.496	1.683	15			
10	1971	4.373	1.520 €	17		24	0 %	100 %	1.900	4.373	2.008	510	480	405	3.115	3.903
11	1984	4.320	1.734 €	5	✓	8	100 %	0 %	3.967	4.320	2.963	2.462	930	665	230	225
12	1973	4.025	3.218 €	3	✓	112	0 %	100 %	3.765	4.025	15	1.325	215		590	455
13	1968	3.950	2.463 €	2	✓	8	100 %	0 %	4.367	3.950	3.837	3.333	2.550	2.003	1.633	2.500
14	1982	3.763	2.568 €	4		15	100 %	0 %	5.187	3.763	2.517	2.353	1.335	1.087	1.213	10
15	1953	3.541	1.917 €	1	✓	6	75 %	25 %	955	3.541	3.723	3.823	3.045	1.655	973	720
16	1973	3.470	3.227 €	3	✓	94	100 %	0 %	3.435	3.470	3.440	3.320	3.565	3.530	3.700	2.735
17	1964	3.390	2.916 €	2	✓	2	100 %	0 %	3.243	3.390	3.130	3.010	2.650	2.640	1.980	2.060
18	1974	3.387	2.231 €	2	✓	23	100 %	0 %	3.242	3.387	3.373	3.967	4.033	3.833	3.417	3.200
19	1982	3.375	2.288 €	7		14	0 %	100 %	1.095	3.375	1.440				5	
20	1973	3.357	2.601 €	7	✓	18	100 %	0 %	2.417	3.357	2.813	2.338	900	50	10	50

OXYCODONE (N02AA05 + 55)

	Geb.	2016 (oxycodone)					Evolutie getarifeerde DDD oxycodone									
		Getarifeerde DDD	kost aan ZIV	# Arts	1 arts: > 70 % vs	# Apo	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
1	1971	11.008	11.195 €	1	✓	1	12.352	11.008	8.704	10.112	10.272	7.936	4.928	3.992	1.560	
2	1970	7.418	10.271 €	17		1	4.717	7.418	3.323	900						
3	1963	7.414	7.239 €	3	✓	5	5.367	7.414	4.490	2.743	2.111	241	27			
4	1978	7.356	5.666 €	22		17	2.624	7.356	280							
5	1971	7.056	4.668 €	7		5	5.712	7.056	5.408	3.284	1.203	1.248	704	4		
6	1978	5.893	4.387 €	9		11	5.895	5.893	71	4	7					
7	1981	5.775	3.315 €	1	✓	5		5.775								
8	1987	5.232	3.201 €	2		2	896	5.232	3.088	96	288					
9	1983	5.152	6.112 €	2	✓	7	2.112	5.152	4.464	3.272	2.040	1.808				
10	1970	4.990	7.418 €	4		6	4.962	4.990	504							
11	1972	4.642	2.909 €	2		3	1.632	4.642	5.088	3.664	1.904	1.000				
12	1982	4.305	3.540 €	10		13	3.932	4.305	938	606	120	120				
13	1987	4.271	3.590 €	4	✓	1	9.501	4.271	777							
14	1968	4.264	4.014 €	5		2	4.576	4.264	3.616	2.784	3.236	736				
15	1953	4.196	3.086 €	2		2	2.752	4.196	3.692	3.712	2.860	2.076	568	332	356	40
16	1983	4.168	3.036 €	1	✓	22		4.168	5.249	2			67			
17	1974	4.024	2.942 €	5		3	3.008	4.024	1.196	532	408	22				
18	1988	3.839	5.330 €	3	✓	1		3.839	223	2						
19	1981	3.784	2.538 €	1	✓	1	6.208	3.784	2.856	1.550	1.376	661	76			
20	1979	3.604	6.551 €	3	✓	1	3.360	3.604	4.544	3.893	2.641	1.354	396	86		

✦ Zorgverleners (artsen, apotheken): TOEREIKEND

✦ Verzekerden: ONTOEREIKEND

✦ medical shopping

3. Medical shopping

✦ Inschatten omvang medical shopping nationaal?

- ✦ >X Apotheken of >Y Artsen → onvoldoende
- ✦ via aandeel voorschrijver in totaal verbruik verzekerde
- ✦ berekeningsmethode DGEC
  - grootste voorschrijver >70 % van totaal # DDD's verzekerde
  - objectief beeld
  - geen medical shopping

✧ # verzekerden waar Top-voorschrijver <70%:

➤ (>30 DDD in 2016, 346.387 verzekerden)

➤ bij $\pm 25\%$ van de verzekerden

➤ opmerking:

1) niet op basis van groepspraktijk

2) niet altijd misbruik

✦ Voorstel DGEC:

- ✧ arts en apotheker inzage in volledig medicatieprofiel verzekerde
- ✧ duidelijk overleg tussen de verschillende zorgverleners

✦ Pro-actiever beleid:

Vermijden opstellen/afleveren onnodige voorschriften

- ✧ kwaliteit gezondheidszorg ↑ (objectiever)
- ✧ voorschrijver: geen inzage geneesmiddelen mogelijk
- ✧ privacy verzekerde vs. maatschappelijk belang

---

4. Indirecte kosten

**Directe kost
(geneesmiddelen)**

Indirecte kost

- Gezondheid
- Veiligheid
- Misdaad
- Productiviteit

Gezondheid

- ✧ Gezondheidszorg en hospitalisatie
- ✧ Morbiditeit en mortaliteit
- ✧ Preventie en behandeling

Publieke veiligheid

- ✧ Rijden onder invloed + ongevallen
- ✧ Agressief gedrag

Misdaad

- ✧ Dealen
- ✧ Vervalsing

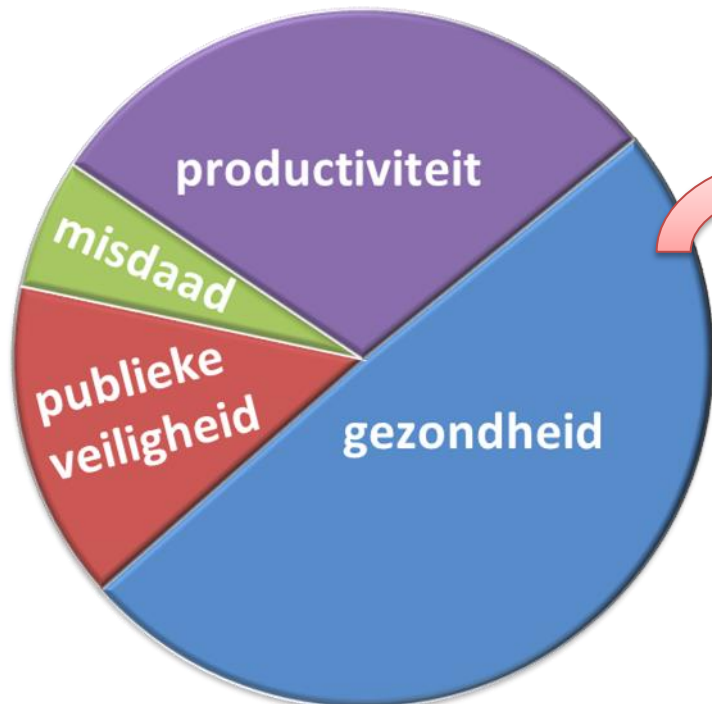
Productiviteit

- ✧ Geen of ondermaats werk
- ✧ Behandeling, hospitalisatie, gevangenis, premature dood

✦ België 2012

- ✦ Alle psychoactieve medicatie, waarvan opioïden deel uitmaakt

➔ **215 miljoen EUR**

➔ Opiïden:
Hospitalisatie psychiatrie
➔ 20,5 miljoen EUR

5. Basisprincipes behandeling chronische pijn

(prof. Dr. Guy Hans)

✦ Indien opioïden bij chronisch pijn behandeling:

✦ onderhoudsdosis

- steeds Modified Release preparaten (=verlengde afgifte)

✦ doorbraakpijnen

- Immediate Release preparaten (= directe afgifte)
- max 15 % van totaal # DDD per dag

✦ Alternatieven voor opioïden therapie

- ✧ adjuvanten (antidepressiva, anti-epileptica)
- ✧ topische analgesica
- ✧ niet-opioïden
- ✧ zwakke opioïden (rotatie tussen deze is ook mogelijk)
- ✧ lokale anesthetica
- ✧ niet-farmacologische modaliteiten (TENS/MET)

✦ Basisregels voorschrijven opioïden

- ✦ correcte selectie van patiënt dé sleutel naar goede therapie
- ✦ opioïden slechts één component in uitgebreid behandelingsplan
- ✦ voorgeschreven opioïden tijdens de proefperiode goed monitoren
- ✦ regelmatige herevaluatie opioïdentherapie
- ✦ elke behandeling kan verdergezet, gestopt of aangepast worden

6. BESLUIT

✦ Hoog/stijgend verbruik:

- ✦ wetenschappelijk onderzoek + debat nodig over verbruik opioïden

✦ Medical shopping

- ✦ detectie door zorgverleners mogelijk maken
- ✦ geneesmiddelenprofiel verzekerde (vergoedbaar + niet vergoedbaar) zichtbaar voor artsen en apotheken

✦ Doel DGEC:

✦ NIET: verzekerde toegang ontzeggen tot behandeling/medicatie

✦ WEL:

➤ controlefunctie: misbruik en niet medisch verantwoord verbruik aanpakken

➤ preventieve aanpak:

✓ sensibiliseren sector hoog verbruik/mogelijk misbruik

✓ responsabilisering verzekerden

✓ samenwerken met partners voor structurele oplossingen

RIZIV-hoofdzetel

Tervurenlaan 211
1150 Brussel
www.riziv.be

DGEC-hoofdzetel

Tervurenlaan 158
1150 Brussel

Meer informatie: infoteam.dgec.secm@riziv.fgov.be